І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

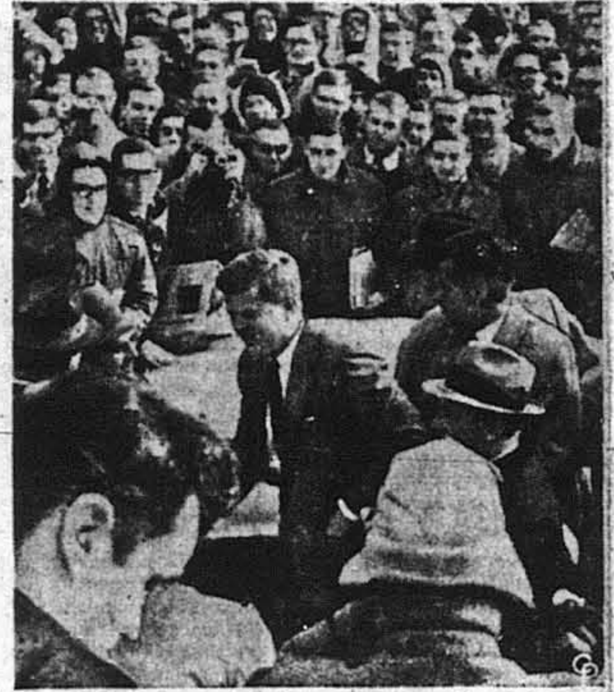
РІК LXVIII. Ч. 5. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го СІЧНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 11, 1961 No. 5. VOL. LXVIII.

ВІДБУДЕТЬСЯ ЩЕ ОДНА ЗУСТРІЧ КЕННЕДІ З АЙЗЕНГАВЕРОМ

КЕННЕДІ ПРИРІКАЄ В УРЯДУВАННІ ЗБЕРІГАТИ НАЙСУВОРІШІ МОРАЛЬНІ ЗАСАДИ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер порозумівся з президентом - лектом Джаном Ф. Кеннеді в тому, що їхня друга зустріч відбудеться в Білому Домі 19-го січня, саме перед інавгурацією. Після розмови Айзенгавера з Кеннеді буде спільна конференція, в якій братимуть участь державний секретар Крістіян А. Гертер, секретар оборони Томас С. Гейтс і секретар скарбу Роберт Б. Андерсон. Будуть також на цій конференції найменований на державного секретаря Дін Раск, майбутній секретар оборони Роберт МекНамара і найменований на секретаря скарбу Даглес Діллон. Айзенгавер має виповнений час працею аж до самої інавгурації. Він приймає своїх співробітників, які вносять резиґнації із своїх становищ, і підготовляє ті звернення, які має ще предложити 87-му Конгресові. Айзенгавер прийняв на прощальній візиті голову Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріяльних Організацій Джорджа Міні, відбув конференцію з сенатором Беррі Голдвотером і шефом Об'єднаних Шефів Штабу генералом Лайменом Л. Лемніцером та був на прощальному прийнятті в Пентаґоні, де з ним прощалися 38 високих військовиків і секретарі всіх трьох родів збройних сил. Айзенгавер прийняв резиґнації секретаря внутрішніх справ Фреда А. Сітона, окремого асистента в справах науки і технології д-ра Юрія Б. Кістяковського, члена Дорадчого Наукового Комітету Джеймса Р. Кілліяна і свого особистого секретаря Джеймса С. Гаґері. — Кеннеді в дні 9-го січня промовляв в стейтовій массачусетській леґіслятурі і заявив, що його урядування можна буде оцінювати на основі тієї якости, яку виявлять його найближчі співробітники в своїй праці, де вони будуть працювати з відвагою, гідністю та посвятою. Кеннеді заявив, що в урядуванні він, і його співробітники будуть придержуватися найстрогіших етичних засад, які практикуються в стейтах Нової Англії. Ця промова Кеннеді була його першою публічною промовою після виборів. Щоб зберегти незалежність стейтової леґіслятури, то перед промовою президента - електа просили дозволу від провідника стейтової леґіслятури, щоб Кеннеді міг промовляти. Члени леґіслятури оваційно вітали Кеннеді після того, як його впровадив на залю губернатор - республіканець Джан А. Волп, і після виголошеної промови. Це засідання стейтової леґіслятури передавали через радіові і телевізійні станції. Кеннеді говорив про історію свого стейту і заявив, що він керуватиметься в своїй праці тими моральними засадами, які завжди панували і панують в його стейті. 9-го січня Кеннеді найменував 34-річного шикаґовського адвоката Нютона Н. Мінова на голову Федеральної Комунікаційної Комісії. Мінов є спільником адвокатської спілки в Шикаґо, якої членом є Адлей Е. Стівенсон. Він займе становище, яке тепер займає Фредерік В. Форд, республіканець, який, як сподіваються, залишиться на пості члена цієї комісії. Кеннеді виступав також в Гарвардському університеті, в якому він студіював і який закінчив в 1940-му році. Там 1,000 студентів оваційно вітали президента - електа.

ДЖАН ф. КЕННЕДІ В ГАРВАРДІ

Студенти Гарвардського університету зустрічали оваційно Кеннеді, обраного на президента ЗДА, під час його відвідин в цьому університеті, де він відбував свої студії.

22-го СІЧНЯ БУДЕ В НЮ ЙОРКУ ЗНОВУ „УКРАЇНСЬКИМ ДНЕМ"

Ню Йорк. — Саме в тому часі, як друкувалося це число „Свободи" у вівторок, 10-го січня перед полуднем, посадник міста Ню Йорку прийняв в Сиґі Гол делеґацію громадян українського походження та в їх приявності підписав і проголосив проклямацію, визначаючи день 22-го січня 1961 як Український День у цій світовій метрополії, на згадку і для відзначення проголошених в тому дні 43 і 42 роки тому української державної незалежности і соборности. Рівночасно з цим посадник міста Роберт Вагнер видав екзекутивне розпорядження, щоб в Український День, 22-го січня ц. р. на ратуші міста був виставлений синьо-жовтий український прапор поруч зоряного американського. Старання в цій справі були зроблені місцевим Комітетом Об'єднаних Американсько - Українських Організацій, що виконує також функції Відділу УККомітету.

Ґватемаля приготовляється до війни з Кубою

Ретальгулєу. Ґватемаля. — В обширі того ґватемальського містечка, у стіп гір Кордильєрів, переводиться вишкіл парашутистів і з'єднань, призначених для партизанської війни, з виразним призначенням — або боронити Ґватемалю проти наїзду збоку Куби, або взяти участь в офенсивних операціях проти Куби — твердить кореспондент „НЙ.-Таймсу" Пол П. Кеннеді. Ввесь той обшир сильно засекречений. Ґватемаля, яка зірвала дипломатичні взаємини з Кубою, переконана, що між нею і Кубою дійде до воєнного зудару і наполегливо приготовляється на всякі можливості. У цьому вона користується — за твердженням того кореспондента — допомогою від американських кіл. Приватна американська промислова компанія Томпсон - Корнвалл буцімто здвигнула всі тамошні потрібні летунські інсталяції. Власником того 3.000-акрового обширу є президент ґватемальської організації плянтаторів кави, персональний приятель і дорадник президента Ґватемалі Міґвеля Фуентеса. Офіційні американські чинники зберігають в цій справі мовчанку. Тим часом в ході ліквідації кубинських дипломатично - консулярних станиць в ЗДА після зірвання дипломатичних взаємин між ЗДА і Кубою, чотири кубинські дипломати просили дозволу залишитись в ЗДА на правах політичних емігрантів. Їх прізвища засекречені.

КИР ЙОСИФ ШМОНДЮК ОБРАНИЙ НА АДМІНІСТРАТОРА ФИЛАДЕЛФІЙСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ

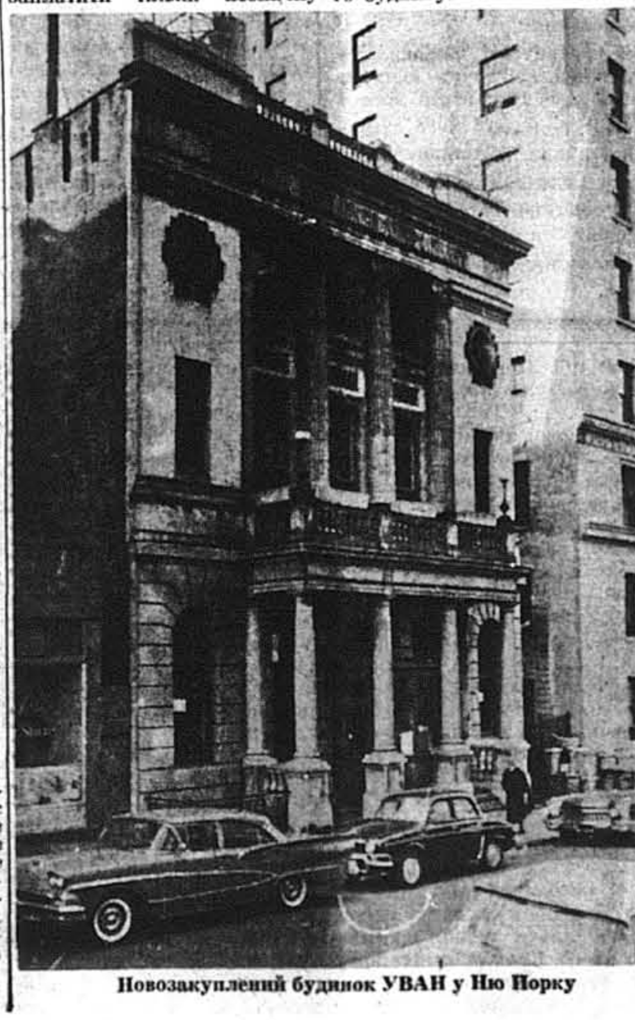
Филаделфія.— На засіданні Архиепархіяльних Консульторів, що відбулося в понеділок 9-го січня ц. р. в пополудневих годинах, обрано таємним голосуванням на адміністратора архиепархії Преосв. Кир Йосифа Шмондюка, дотеперешнього єпископа-помічника і генерального вікарія. Тіло Покійного Митрополита Кир Константина Богачевського, яке лежить тепер в каплиці його резиденції, буде перевезене в четвер 12-го січня ц. р. до архикатедрального храму при 814 Норт Френклін Стріт, де о год. 4-ій по полудні почнуться кількаденні архиєрейські похоронні відправи, які відбуватимуться кожного дня, починаючи від п'ятниці 13-го січня до понеділка 16 січня включно. Самі ж похорони почнуться у вівторок 17-го січня ц. р. архиєрейським заупокійним Богослуженням, після чого тлінні останки Митрополита будуть покладені або у крипті архикатедрального храму або в гробівці на кладовищі у Факс Чейз. До митрополичої канцелярії у Филаделфії надходять кондоленційні телеграми і листи із ЗДА і різних країв світу, від українських церков і товариств та установ та діячів. Окрема телеграма із висловами співчуття з приводу смерти Митрополита Константина Богачевського була переслана теж і від Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу.

Єгипетський през. Нассер посилив ворожу кампанію проти ЗДА

Каїро. — В останніх тижнях посилилась ворожа пропаґандивна кампанія в З'єдиненій Арабській Републиці проти З'єдинених Держав, — стверджують західні обсерватори в Єгипті. Президент Нассер не оминає ніякої нагоди, щоб виступати проти Заходу й спеціяльно проти Америки за її „імперіялізм". Як причину такої політики коментатори вважають переконання Нассера, що Ізраїль і Захід, що підтримує Ізраїль, становлять більшу небезпеку для арабського світу та для цілої Африки, аніж Совєти і комунізм. Тому Нассер, цілрування комунізму, а єгипетська преса прославляє Совєти за їх поміч у будуванні Асванської греблі. Західні коментатори вважають, що останнє посилення протиамериканської кампанії Нассером та його радикальні виступи на конференції п'ятьох африканських лідерів в Казаблянці стоять у зв'язку із зміною адміністрації в ЗДА.

УВАН ЗАКУПИЛА БУДИНОК ПУБЛІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ ПРИ 100 ВУЛИЦІ В НЮ ЙОРКУ; ПОТРЕБУЄ НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ З БОКУ ГРОМАДЯНСТВА

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук (УВАН), очолювана тепер, після смерти сл. п. проф. Михайла Ветухова, професором д-ром Юрієм Шевельовим, закупила на власність 3-поверховий будинок нюйоркської Публічної Бібліотеки при 206 Вест 100-ій вулиці, між Бродвеєм і Амстердам евню, та плянує влаштувати його для репрезентативної української бібліотеки і наукової праці. Закуплений будинок находиться в дуже доброму стані, має три великі залі на кожному з поверхів та ряд менших приміщень, як і готове вже бібліотечне устаткування. Підвал будинку дуже добре надасться на приміщення та дальшу розбудову архіву та подібні цілі. Українській Вільній Академії пощастило списати умову про закуп цього будинку по дуже поміркованій ціні, не зважаючи на велику конкуренцію. Проте, УВАН могла заплатити тільки незначну частину ціни, а решту в сумі кількадесять тисяч долярів мусить сплатити упродовж січня. Тому вона приватно і публічно звертається до всіх громадян доброї волі із гарячим закликом допомогти їй у сплаті повинності щедрими пожертвами та зворотними, але безвідсотковими позичками. Закуплений будинок має велику репрезентативну і практичну вартість для потреб української науки й української громади у вільному світі. Тому УВАН сподівається, що ця громада допоможе їй закріпити за українським станом посідання це велике надбання. Президент УВАН рівночасно інформує, що на екзекутивного директора Академії заанґажовано відомого нашого громадянина д-ра Олександра Семененка, у віданні якого будуть тепер і всі справи, зв'язані з набуттям, влаштуванням та розвитком нового, репрезентативного будинку.

Новозакуплений будинок УВАН у Ню Йорку

ВИСЛІД РЕФЕРЕНДУМУ ЗБІЛЬШИВ МОЖЛИВОСТІ ЗАМИРЕННЯ В АЛЬЖИРІ

Париж. — Французький президент Шарль де Голь висловив своє вдоволення вислідами недільного референдуму в справі Альжиру. За остаточним підрахунком висліду голосування у Франції і в Альжирі, 53.5% всіх управнених до голосування висловились „за" програму Голя в справі Альжиру, а тільки 18.3% заявили ясно своє „проти". Абсентеїзм разом у континентальній Франції і в Альжирі дав 25.8%, а решта голосів була неважною. З-посеред голосуючих 72.2% заявились „за", а 24.7% „проти". Аналітики й коментатори вислідів референдуму звертають увагу, що французькі колоністи в Альжирі майже поголовно голосували „проти", але вони переконалися, що їхні земляки в континентальній Франції у великій більшості є проти їх екстремізму та підтримують політику де Голя. Тому серед альжирських французів настало після референдуму велике пригнічення. Водночас виявилось, що провід альжирсько-арабських націоналістів, оформлений в закордонно - революційному уряді Альжиру, має куди більший вплив на маси альжирських арабів, аніж це твердив був де Голь, а тим паче праві французькі політики. Майже всі ті, які абсентувались і в Альжирі і у Франції — це були араби, що послухали заклику згаданого закордонного уряду Альжиру. Таким чином — за твердженням коментаторів — переможцями в отому недільному референдумі стали з одного боку де Голь, що доказав свою силу у французькому народі, з другого арабсько-націоналістичний провід, що доказав свій переможний вплив на маси альжирсько-арабського населення. Ото ж самі французькі часописи доходять до логічного висновку, що тепер мир залежить тільки від „зговорення" тих двох чинників. На перешкоді стоять однаково психологічні, як престижеві моменти, але президент де Голь — за твердженням газет — вже в найближчих днях проголосить нове запрошення альжирсько - арабських націоналістів до безпосередніх розмов. Невідомо тільки, чи обидві сторони погодяться тепер легше, аніж раніше, на рямці і предмет тих розмов. Американські офіційні чинники дуже вдоволені вислідом референдуму і з Вашинґтону проголошено відповідну заяву. У тій заяві висловлюється переконання, що тепер „всі заінтересовані безпосередньо сторони" дійдуть до порозуміння. За коментарями преси — під тими заінтересованими сторонами треба розуміти французький уряд, альжирських арабських націоналістів та французьких колоністів в Альжирі.

Наприкінці місяця відбудеться в Конґо конференція „круглого стола"

Леопольдвіль. — 25-го січня ц. р. почнеться в столиці Конґа Леопольдвілі або в столиці провінції Катанґа Елізабетвілі конференція „круглого стола", на якій мають бути приявні лідери різних розсварених, взаємно ворогуючих і воюючих конґолійських племен. Теперішня ситуація в Конґо така, що з-посеред шістьох тамошніх адміністраційних провінцій дві — Катанґа і Касай — офіційно проголосили відірвання від Конґа і власну „самостійність", якої проте не визнала ніодна чужа держава, — дві провінції — Орієнталь і Ківу — опановані прихильниками Люмумби й не визнають центральної влади президента Касавубу та полковника Мобуту, а тільки властиво дві провінції із центральною провінцією Леопольдвіль цілком вірні центральній владі. Не є ще відомо, чи в отій конференції візьмуть участь конґолійські прокомуністичні вожаки з провінцій Орієнталь і Ківу та, зокрема, чи буде там приявний в'язнений Патріс Люмумба, який користується завжди ще великою популярністю серед поважної частини конґолійців. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй в справі Конґа буде скликана в четвер цього тижня на вимогу Совєтів. Валеріян Зорін признав, що його скарга оперта на відомостях, що їх він узяв із двох листів генерального секретаря Гаммершилда до бельгійського уряду проти порушування конґолійцями невтральности території Руанда-Урунді, адмініcтрованої бельгійцями.

У Польщі святкують 300-річчя польської преси

Краків. — Вся комуно-польська преса присвячує багато уваги 300-річчю появи першого польського часопису „Меркуріюс Польскі", перше число якого появилось 3 січня 1661 року в Кракові. На Малому Ринку в Кракові, це виходив тодішній „Меркуріюш Польскі", відбулась парада з промовами у честь польської „демократичної преси", дармащо тамошня теперішня преса далеко не відповідає характерові дійсної демократичної свободи слова. Проте, за західніми коментарями з цього приводу, з усіх комуністичних країн, що в більшій чи меншій мірі залежні від Москви, польська преса таки ще розмірно найбільше виявляє нахил передавати дійсні погляди і настрій громадянства. Провід у тому нахилі до свобідного висловлювання думки веде тижневик „Політика". Однак видатному польському письменникові Єжові Анджеєвському, який виступив у „Політиці" проти кари вмерти, заборонено далі писати там, а редактора „Політики" Мечислава Раковського двократно викидали, засуджували, реґабілітували й назад приймали. Тому є персональним риском польських журналістів відхилятись від „партійної лінії".

Прибутки американських родин зростають швидше, як кошти прожитку

Вашингтон. — Статистичне бюро стверджує, що від 1947 до 1959-го року прибутки американських родин збільшувалися на майже два рази швидше, як кошти прожитку в тому самому часі. Коли брати на увагу інфляцію валюти, то пересічні прибутки зросли з $4,000 до $5,400 впродовж цих 2-ох років; без узглядення інфляції прибутки зросли з $3,000 до 5,400. Пересічний прибуток, — це прибуток на такому рівні, що половина родин заробляє більше, а друга половина менше від пересічного прибутку. В ЗДА є коло 45 мільйонів родин, з того одна восьма має прибуток по $10,000 і більше; дві п'яті всіх родин заробляє між $5.000 і $10,000; дві дев'яті — від $3,000 до $5,000, а решта має прибутки менші, як 3,000 долярів.

12 банків Федеральної Резерви дали прибутків на $897 мільйонів

Ню Йорк. — Рада Федеральної Резерви повідомила, що 12 банків цієї резерви, розміщених по цілій країні, в 1960-му році дали державній скарбниці чистого прибутку $897 мільйонів, що є на $208 мільйонів більше в порівнянні з 1959-им роком. Прибутки цих банків в 1960-му році становили $1,100,000,000, долярів кругло на $200 мільйонів більші, як в 1959 році; видатки $154,000,000, на 9 мільйонів більші від минулого року. Банки Федеральної Резерви виплатили дивіденду по 6 відсотків, $42 мільйони долярів до резервового капіталу, а решту виплатили державній скарбниці, уважаючи цю суму $897 мільйонів за відсотки від державних банкнотів, хоч немає закону, який реґулював би цю справу.

ЗДА і Канада погодилися в справі реґуляції ріки Колумбія

Оттава. — Представник канадійського уряду міністер справедливости Е. Дейві Фултон, який є головою канадійської комісії для переговорів, повідомив, що прийшло до порозуміння між Канадою і ЗДА в справі реґуляції ріки Колумбус та про побудову електрівень та водних споруд над цією рікою, з яких мають користати обидві країни. Американську комісію очолює підсекретар в департаменті внутрішніх справ Елмер Ф. Беннетт. Цей договір мають підписати в найближчих днях, і тоді закінчиться ця важлива справа, яка була предметом розмов між Канадою і ЗДА впродовж 16-ох років. Беннетт заявив, що Сенат затвердить цей договір ще за урядування президента Айзенгавера, і тоді подадуть до публічного відома пункти договору. На будову гребель і збірників на воду та гідроелектрівень Канада має видати $450 мільйонів, а ЗДА повинні видати на цю саму ціль $453 мільйони. В цілому ЗДА мають видати коло двох більйонів долярів, а Канада половину цієї суми. Канада користатиме річно з 6,750.000.000 кіловатів електричної енергії.

В Ню Йорку відбулося відкриття виставки малярських праць Мик. Кричевського

Ню Йорк. — В неділю 8-го січня відбулося тут у приміщеннях Літературно - Мистецького Клюбу відкриття виставки акварель відомого українського маляра Миколи Кричевського. Виставка охоплює тридцять нових праць, які вражають своєю субтельністю, кольоритом і свіжістю. Виставлені праці — це пейзажі з Венеції в Італії, Парижу, і Бретонії у Франції та з України. Виставка викликала широке зацікавлення мистецької публіки і вона триватиме до 22 січня ц. р. Відкрита вона в суботу від год. 8-ої до 10-ої вечора і в неділі від 12 в полудне до 8-ої вечора. Мистець Микола Кричевський плянує влаштувати свої дальші виставки в інших містах ЗДА, зокрема у Вашингтоні Филаделфії, Шикаґо і в Дітройті.

● **В англійському парляменті** соціялістичний посол Деніс Гілей, речник Партії праці в закордонних справах, прийняв цілком совєтське становище в справі Ляосу і всю вину за тамошню кризу скинув на республіканський уряд Америки, який ніби веде „невідповідальну політику", не погодившися на „невтральний" уряд в Ляосі.

В АМЕРИЦІ

● **Інавґураційний Комітет** дав вияснення, що під час інавґурації президент Джан Ф. Кеннеді одітий буде в так звану „ластівку" і в штани в пасочки. Це вияснення потрібне тому, що всі губернатори хочуть бути одягнені в такі самі убрання, як Кеннеді, який матиме під час інавґурації капелюх, так званий циліндер. Цей стрій обов'язує всіх тих, які стоятимуть на плятформі разом із Кеннеді. Щодо жінок, то Комітет не рекомендує нічого, і вони можуть бути в довільних строях. У вечорі на балі чоловіки будуть у фраках, а жінки у вечорових сукнях.

● **2-го січня** пані Тереса Остерман в Ню Йорку відзначила свої 102 народини. Вона живе в жидівськім домі для старців. На запит журналістів, як довго вона хотіла б ще жити, відповіла: „як довго ще Господь мені дозволить". Пані Остерман заявила, що вона має такі поради тим, що хочуть довго жити: „Добре працювати, добре їсти, добре спати і вранці вставати".

● **Крайове Летовище** у Вашинґтоні, за допомогою автоматичних гарматок відганяє з летовища шпаків, які є загрозою для літаків, що стартують і приземлюються на цьому летовищі. Ці гарматки роблять тільки гук, що відганяє шпаків, і роблять це щокілька мінут впродовж цілого дня.

● **87-ий Конґрес ЗДА**, який 3-го січня почав свою першу сесію, складається з двох Палат. В Сенаті є 65 демократів і 35 республіканців, в Палаті Репрезентантів демократи мають 262-ох конґресменів, а республіканці — 175.

● **2-го січня** президент Айзенгавер прийняв резиґнацію з днем 20-го січня секретаря торгівлі Фредеріка Г. Мюллера. В листі до Мюллера президент дякував йому за віддану працю і хвалив Мюллера за те що він підтримував засаду вільної конкуренції та приватної ініціятиви.

У СВІТІ

● **На пограниччі Етіопії** (Абісинії) і Сомалі, що стало 1-го липня 1960 самостійною державою, прийшло в останніх тижнях до кривавих сутичок, в яких згинуло коло 200 осіб. Одні одним закидають вину: абісинці кажуть, що кочівні племена з Сомалі незаконно випасають стада овець на абісинській території, а сомальці закидають своїм сусідам просто аґресію і провокаційні зачіпки.

● **В місті Альжирі** велике схвилювання викликала поведінка двох французьких вояків, які, не бувши в службі і пішовши на місто погуляти, почали стріляти з автоматів до юрби мусульманських арабів і вбили дві особи та багатьох поранили. Вони виправдували себе згодом, що хоч їх ще ніхто не атакував, проте вони відчули ворожу до них поставу збоку юрби арабів і лякалися, що араби ось-ось кинуться на них.

● **Статистичне бюро** повідомило, що в 1960-му році населення ЗДА збільшилося на 3,000,000 і 1-го січня 1961-го року виносило 182 мільйони. Бюро пояснює, що в цьому числі є враховані і ті всі американці, які в дні 1-го січня жили поза кордонами цієї країни.

● **В Каїро**, столиці З'єдиненої Арабської Републики, поліція має багато клопоту з навчанням людей, як переходити вулиці з увагою на автомобільний рух. Єгипетські араби ніяк не можуть зрозуміти потреби такої обережности і вважають, що це безприкладне обмежування свободи одиниць. Особливо ворожо ставляться жінки, які побили і покалічили багатьох поліціянтів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Suns, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Смерть Митрополита

Головний організатор Української Католицької Церкви в З'єдинених Державах Америки, її другий екзарх і перший митрополит, Високопреосвященний Кир Константин Богачевський не живе. Помер на удар серця в дорозі зі своєї резиденції до лікарні у Филаделфії, осідку Митрополії, о год. 11:25 вночі на Свят-Вечір, у п'ятницю 6-го січня, проживши 76 років, з того понад 36 років на однаково важкому, як і відповідальному пості екзарха Української Католицької Церкви у ЗДА, до 1954-го року як єпископ, до 1958-го року, ак архиєпископ і від того року до своєї смерти як перший митрополит цієї Церкви.

Із смертю Митрополита Богачевського замикається ще один великий не тільки часом, але й подіями розділ історії Української Католицької Церкви в цій країні, на розвиток якої, а частинно і української спільноти взагалі покійний Митрополит мав рішальний вплив. Тут не місце і не час розглядати й оцінювати цей період нашої історії. Згадати б тільки, що вона в специфічних американських і українських умовах мала всі прикмети тієї піонерської доби, в якій треба було найбільшим зусиллям здобувати і закріпляти кордони, опановувати стихію та встановляти закони. Тільки люди великої рішучости, видержливости та сили волі, люди, свідомі своєї мети, могли подолати ці завдання. І до таких людей, без сумніву, належав покійний Митрополит.

Очевидно, що в таких змаганнях і в такій добі було багато всіляких суперечностей, траплялись непорозуміння і труднощі, що вирізьблюють глибокі борозни не тільки на обличчі, але й на душі. Але загартовані і досвідчені в таких суперечностях і змаганнях провідні особи записують сторінки історії новими ділами й новими досягненнями, сума яких творить нашу цивілізацію.

Американська преса, подавши вістку про смерть Митрополита, назвала Покійного духовим провідником 300,000 українців - католиків. Немає сумніву, що Покійний мав усі прикмети такого провідника, саме в цій піонерській добі, і тому було б зайвим шукати порівнянь, бо такі індивідуальності самі встановляють зразки для порівнянь.

Українська Католицька Церква у вільному світі стала одним із найбільших і наймогутніших аргументів у користь українства, здобувши собі велику увагу Апостольської Столиці та зайнявши далеко не останнє місце в духово - релігійній імперії християнства. Це місце спирається на двох головних підвалинах: праці і мучеництва зруйнованої тепер ворогом Української Католицької Церкви на рідній землі, з такими величними постатями, як її два останні митрополити — Слуга Божий Андрей Шептицький та митрополит - ісповідник Иосиф Сліпий, і на праці та осягах Української Католицької Церкви у вільному світі, зокрема в З'єдинених Державах Америки, з такими її постатями, як перший її єпископ, покійний Сотер Ортинський, перший адміністратор дієцезії о. Петро Понятишин, що помер несповна рік тому, і головно перший її митрополит Константин Богачевський, над незакритою ще домовиною якого всі схиляємо наші голови.

Нова перемога де Голя

Понад 15 мільйонів голосів у континентальній Франції і понад 700,000 голосів в Альжирі, які висловились минулої неділі за політику президента Шарля де Голя в справі Альжиру, це — чергова його персональна перемога. Це перемога також здорового глузду, що його виявила велика більшість французького народу, бо „проти" заявилось у Франції тільки несповна 5 мільйонів осіб. На тих 5 мільйонів склались крайня правиця і крайня лівиця, себто реакційні французькі націоналісти, які не визнають прогресу ні в національно - політичній, ні в соціяльній ділянках, і комуністи, які з-правила голосують проти всяких конструктивних розв'язок будь-яких проблем. Де Голь пропонує конструктивну розв'язку тієї наболілої альжирської проблеми, яка виявляється в уже шестирічній війні між арабськими партизанами й французьким військом, яка коштувала Альжирові до цього часу коло 10,000 убитих цивільних осіб, не рахуючи військових втрат, та французькому урядові коло 6 більйонів долярів, глибоку психологічну кризу, занепад престижу за кордоном і перманентне політичне напруження. За програмою де Голя — Альжир має дістати негайно обмежену автономію, а безпосередньо після заспокоєння й припинення воєнних дій має відбутися плебісцит, в якому все тамошнє населення, мусульмани й европейці, виберуть: або повне відірвання від Франції й самостійність, або дальше перебування в межах Франції, як її адміністраційна одиниця, або добровільне політичне пов'язання з Францією на базі договорення. У недільному плебісциті більшість як в континентальній Франції, так і в Альжирі дала де Голеві згоду на реалізування цієї програми.

Тепер черга на конкретні дальші кроки, які ту загальну програму переведуть в життя. Розмірно високий абсентеїзм у корінній Франції (22.5% управнених до голосування) і в Альжирі (39.7% управнених) доказує існування великого числа французів і арабів, які розгубилися в отому шестирічному заколоті й не знають, яку позицію виразно зайняти, або своїм абсентеїзмом заманіфестували нехіть давати де Голеві „карт бляни". Тому, за першими західніми коментарями, і той високий абсентеїзм може стати позитивним чинником при вирішуванні дальших кроків де Голя, бо повинен спонукати його до нав'язання нового контакту з націоналістичним альжирсько-арабським проводом та поведення з ним переговорів не тільки про військове перемир'я, але й про політичні моменти, зв'язані з проєктованим плебісцитом. Політична сліпота французької правиці, непримирливість французьких колоністів в Альжирі і, під їх впливом та натиском, нехіть де Голя переговорювати з мусульманськими націоналістами передусім спонукали останніх створити закордонний революційний уряд Альжиру і згодом штовхнули той уряд в обійми Москви й Пейпінгу. Очевидно, що нині альжирсько-арабські націоналісти куди радикальніші й куди трудніше з ними договорюватись, як це було два роки тому. Але розв'язувати проблему Альжиру понад головами проводу альжирсько - арабських націоналістів — цілком нереально і цілком неможливо.

Як твердять кореспонденти з Парижу, буцімто вже сам де Голь розуміє це. І він є одинокий, який всилі робити практичні висновки з кожночасної ситуації. Його недільна перемога є водночас прогрою і реакції і комуністів. І тому всі, що заінтересовані в ліквідації тої альжирської болячки, яка стільки енергії коштує західньому світові, прийняли вислідн недільного референдуму з правдивим вдоволенням.

Очевидно, що французькі націоналісти й колоністи в Альжирі, які хочуть скинути з влади де Голя і завернути назад колесо історії, гальмуватимуть надалі його зусилля. Але, за одностайним поглядом закордону, скинення де Голя довело б простим шнурком не до „Французького Альжиру", а до „народного фронту" з комуністами й анархії. Франція висловилась в неділю проти такої авантюри.

УКРАЇНСЬКА МОВА — НА 14-му МІСЦІ В СВІТІ

Професор романської філології в Колумбійському університеті Маріо Пей, автор праць „Історія мови" і „Головні світові мови", виступив у „Ню Йорк Таймсі" з статтею під заголовком „Людина говорить трьома тисячами мов", в якій порядкує мови світу на основі числа людей, що ними говорять.

Він каже, що люди мають клопоти в порозумінні між собою вже від тих біблійних часів, коли Господь покарав зухвальців, які будували Вавилонську вежу, щоб дістатися до неба. Людство користується різними мовами, і науковці лінгвісти стараються їх кляcифікувати та впорядкувати.

Професор Коледжу Адельфі З. Мюллер недавно уклав новий інвентар мов і діялектів світу, з якого виходить, що людство користується 2,796 мов, між якими українська мова займає 14-те місце. Професор Мюллер включив у список тих мов також уже вимерлі мови, якими тепер ніхто не говорить. Та проф. Пей гадає, що нова клясифікація виявить, що всіх мов у світі є щонайменше 3,000, бо проф. Мюллер не узгляднив деяких менших мов, зарахувавши їх до діялектів.

З-поміж 3000 мов, що ними говорять люди, понад 2,000 належить до таких, якими користуються лише по кілька тисяч або навіть по кілька соток людей. Це відноситься до 132-ох мов папуаських, якими говорять у Новій Ґвінеї, понад 100 мов австралійських тубільців, коло 500 мов африканських негрів і більше як 1.200 мов індіянських племен у Західній Півкулі.

Але деякі з-поміж цих мов досить великі. І так, старовинною мовою інків у Південній Америці ще й тепер говорять більше, як 4 мільйони людей, мовою свагілі у східній Африці — 10 мільйонів осіб, а мовою гавзи в Нігерії — 14 мільйонів. У Південній Америці деякі мови індіянських племен вимирають, і науковці записують їх на тейпрекорди, щоб зберегти для майбутніх дослідників.

До „мов - велетнів" зараховує проф. Мюллер такі мови, якими говорять щонайменше 50 мільйонів осіб. До цих мов відносить американський мовознавець і українську мову.

Ось як виглядає клясифікація мов на основі числа людей, що ними говорять як своєю рідною:

На першому місці стоїть китайська мова, якої вживають понад 600 мільйонів осіб. Коли б обмежити цю мову тільки північно - манджурським діялектом, то й тоді вона стояла б на першому місці в світі, бо цим діялектом говорить 400 мільйонів людей. На другому місці стоїть англійська мова з 300 мільйонами мовлян, на третьому гіндостанська (200 млн.), 4-те місце займає еспанська мова (160 млн.), 5-те російська (понад 100 млн.), далі йдуть німецька, японська й індонезійська, з яких кожна має приблизно по 100 мільйонів мовлян, французька і португальська (по 75 мільйонів), арабська, італійська і бенгальська (понад 50 млн.).

Українська мова і мови бігарська та телегу (в Індії) мають кожна пересічно по 50 мільйонів мовлян.

Клясифікація мов на основі спорідення виглядає так:

Більше як половина всіх людей у світі говорить мовами, що належать до групи, яку називаємо індо - европейською. До цієї групи належать мови: германські (англійська, німецька, данська та мови скандинавські), латинсько - романські (латина та її нащадки: італійська, французька, португальська, еспанська, румунська), балто - слов'янські (литовська, лотиська, московська, українська, польська, білоруська, чеська, словацька, словінська, сербохорватська і болгарська).

Інші мовні групи є такі: семітсько -гамітська, урало-алтайська, японсько - корейська, маляйсько - полінезійська та ін.

До найстарших мов світу належать: сумерійська з Месопотамії, пам'ятки якої писані т. зв. клиновим письмом сягають 3,500 років перед народженням Христа; китайська мова (писані пам'ятки з-перед 2,000 років до Христа), так званий санскрит; грецька мова, пам'ятки якої походять із 8-го віку перед Христом („Ілліяда" і „Одиссея" Гомера) і латинська мова, пам'ятки з 500-го року до Христа.

До наймолодших мов можна зарахувати індонезійську, а до штучних мов „есперанто" та „інтерлінгву", які не знаходять більшого застосування в практичному житті.

Дуже цікавими є капризи деяких мов. Наприклад, деякими кавказькими мовами не можна сказати: „Я його бачу", а цю думку треба висловити так: „Він є бачений мною". В мові басків і в мовах деяких американських індіян дієслово одночасно містить у собі підмет, присудок і всі інші частини речення, так, що одне слово творить повне речення. Деякі мови не мають чисел і родів. Мадярська мова на „він" „ вона" і „воно" має тільки одну форму. Також англійська мова в множині має тільки одну форму для всіх трьох родів — „дей".

ЛИСТИ З ЕВРОПИ

КРИЗА У БЕЛЬГІЇ ТА ГОЛЛЯНДІЇ

Можливо, що поки ця кореспонденція появиться на сторінках „Свободи", внутрішні заколоти у досі політично стабільних країнах Західньої Европи, а саме у Бельгії та Голляндії, перейдуть до історії. Можливо, але не напевно, бо замирення на внутрішніх фронтах цих, правда, малих, одначе у маштабі европейської констеляції спільного ринку дуже важливих держав, не таке легке, як би це на перший погляд виглядало.

Перше, що впадає в очі чужинецькому кореспондентові, який кілька тижнів тому, під час королівського весілля, оглядав розентузіязмоване населення, — це просто неймовірний контраст між вчора і сьогодні. Соціолог чи філософ міг би снувати всякі теорії про психологію товпи ще вчора розсміяної, безжурної, а нині похмурої, завзятої і мовчазливої. Майже миттю розвіявся святковий настрій весільних днів. Над брюсельськими вулицями звисають ще ґірлянди зірок і інших найрізнородніших ґеометричних фіґур із електричних лампочок, як трофеї чудової казки, що нагло розплинулась у ніщо. Та хіба у ніщо? Ні, ще гірше — у чорний будень ґенерального страйку. Життя столиці і майже всіх індустріяльних осередків країни спаралізоване. Вулицями посуваються походи страйкуючих робітників. Транспорт, торгівля, більшість інституцій публічного вжитку завмерли. Тільки летунський рух ще втримується без перебоїв.

На вулицях міст, якими ми проїздили від східніх кордонів до Брюсселю, виросли гори сміття, бо ніхто його не забирає. Комуністи пробують ловити рибу в каламутній воді. Це їхня рука малює на стінах домів революційні гасла, розкидає летючки, друкує плякати із закликом продовжувати загальний хаос. Але впливи комуністів надто слабі, щоб їхні пляни могли стати дійсністю. Та це тепер не важне. Важне передусім те, що кожний день страйку коштує державі величезних утрат.

Які ж джерела цього політичного землетрусу, що від часу, коли бельгійська держава впала була під ударами гітлерівської армії, є її найглибшою кризою? Вони подвійного характеру: психологічного та економічно - соціяльного. Психологічного тому, що проголошення самостійности Конґа потрясло довір'ям населення до стабільности бельгійської політики, загострило чуйність мас відносно особистих проблем, життьового стандарту, заробітків, податків тощо. Уряд зі свого боку мусів з радикальної розв'язки конґолійської проблеми зробити висновки. Щоб залатати діру у фінансах, яка постала через втрату колоній, кабінет Ейскенса виготовив плян драстичного підвищення податків від обороту та обниження державних видатків на соціяльні цілі. Таким чином мало бути заощаджено річно 6 мільярдів бельг. франків.

Пишне весілля короля загострило, мабуть, око робітничих мас на соціяльні контрасти і прискорило годину вибуху генерального страйку. Уряд не хоче капітулювати. Але чи така політика не веде до дальших потрясень і до нових, ще глибших соціяльних конфліктів? У кожному разі, компроміс буде нелегкий, бо ж політика Ейскенса, яку поборюють у першу чергу соціялісти, має багато противників на лівому крилі партії християнських демократів і навіть серед лібералів.

Чим довше триває заколот, тим трудніше буде знайти спільну мову. На всій трасі від Кельну через великі індустріяльні валлонські осередки ми бачили в Бельгії червоні соціялістичні прапори з валлонським, ґаллійським когутом і гасла: „Хай живе республіка". „Геть з невдалою монархією"!. Серед валлонських соціялістів, які завжди були лівіші, ніж їхні фляманські колеґи, поширюються децентралістичні, часто-густо пов'язані з радикальними кличі загостреної клясової боротьби. Найближчий час покаже, чи вийде щасливо Бельгія з цього страшного хаосу, чи тут на европейському материку повториться трагедія вчорашньої колонії — Конґа.

На тлі хаотичних відносин у Бельгії урядова криза у сусудній Голляндії виглядає як дитяча іграшка. Амстердам, де затримуємось на розмови з друзями, робить враження затишної оази миру, спокою і добробуту. Готель виблискує чистотою, з якою навіть німецьким готелям годі конкурувати. Всюди, де не кинеш оком, порядок і порядок, флеґматична заживність і, скажім одверто, бюрґерська нудьга. Голляндія погодилась з втратою Індонезії хоч це був сильний удар по престижі цієї країни, що довгий час володіла тисячма індонезійських островів. Залишилися з того десятки тисяч мішаних родин, напівазійські напівевропейські красуні, яких можна бачити в амстердамських каварнях і ресторанах, або темноокі діти, які бавляться з русявими побратимами он там на площі.

Але і спокійна Голляндія має свій клопіт. Спільними зусиллями двох протестантських фракцій соціялістів більшости та їхніх розсварених т. зв. пацифістичних соціялістів, і з підтримкою жменьки комуністів удалося переголосувати лібералів та католиків у справі будови мешкань і таким чином викликати урядову кризу. Частина послів хотіла, щоб держава дала в наступному році фінансову допомогу на будову 70,000 мешкань, а кабінет пропонував цифру 65,000 мешкань. Хоч міністер будівельних справ Аартсен закликав послів, що така підвишка приведе до ускладнень на ринку праці, внаслідок якої треба буде підвищити платні робітникам, а це може потягнути за собою лявіну соціяльних постулятів серед інших галузей економіки і сколихнути цілою гармонією платень і цін — нічого не помогло.

І так Бельгія а частинно й Голляндія вступають у новий рік в невідрадних внутрішніх умовинах, на що довколишні держави, які дуже близько з ними пов'язані, дивляться з деяким неспокоєм.

Д. Кораб

В. Несторович

НА ШЛЯХАХ СПІВПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Конференція всіх наших фінансових установ у ЗДА, що відбулась 3-го грудня м. р. у Клівленді в будинку Щадничо - позичкового Т-ва „Парма", була чимсь новим, чимсь конструктивним у своєму заложенні і в своєму висліді з поважною проєкцією в майбутнє. На ній зібрались українські фінансисти з різних міст Америки, ті, що орудують українським зорганізованим грошем і формують нашу національну фінансову політику. Заступлені були всі Братські Союзи, всі Щадничо - Позичкові Товариства і Кредитові Кооперативи, з виїмком менших, яких заступало Т-во Українських Кооператорів.

Стрижнем розгляданої проблематики було питання: чи можлива співпраця всіх українських фінансових установ в нагромаджуванні заощаджень українців і в потрібному їм кредиті? Відповідь була позитивна, і в цьому велике значення Конференції.

Думка про її влаштування виринула під час Конвенції УНСоюзу 1958 року в Клівленді, завдяки „Пармі", яка запросила на розмову до себе кількох фінансистів на чолі з п. Дм. Галичином, приявних тоді на Конвенції. Це й підкреслив президент „Парми" д-р І. Тарнавський у своєму привітанні на Конференції. Хоч ділянки заінтересування в нас різні,— сказав він — але мета в нас єдина. Тим то є можливість співпраці. Чому наші фінансові установи не ростуть так, як треба, чому не охоплюють всіх українців? Отож, шукаймо розв'язки, запізнаймося і поможімо собі взаємно.

На Конференції з'явилось 26 умандатованих делеґатів (по 2 від установи), 4 журналісти і 15 гостей. Головою президії вибрано дир. І. Тарнавського („Парма"), 1-им заступником п. Дм. Галичина (УНС), 2-им — радн. І. Шепаровича (ТУК). Всі три панове на зміну проводили Конференцією. Секретарювали — пп. С. Спринський („Провидіння") і Я. Сушків (Кредитівка, Клівленд).

Д-р М. Тимків у своїй основній доповіді вказав на 3 функції, які лучать усі наші фінансові установи: 1) збирання капіталу; 2) інвестування його; 3) обслуга клієнтів. Суттєвим елементом українського характеру установ він визначив те, що вони є твором української підприємливости, мають відбитку українського духа. В Америці ми можемо виявити себе ділом і господарським потенціялом. Цим доказуємо свою вартість, життєздатність нашого народу і скріпляємо рідні позиції в Україні. Деякі успіхи вже маємо. Проте, мусимо створити ширшу плятформу для нашої економічної розбудови, поширити базу ресурсів. Наші фінансові установи можуть взаємно собі помогти: 1) солідарністю; 2) солідністю; 3) спільним здобуванням українського грошового ринку.

З признанням треба підкреслити, що програмова схема була добре продумана. В дальшому йшли три доповіді, що їх виголосили визначні знавці поодиноких секторів наших організованих фінансів, а саме: п. Дм. Галичин — про Братські Союзи; дир. І. Тарнавський — про щадниці й інж. А. Мілянич — про кредитові кооперативи. Після кожного з них представники поодиноких установ даного сектора доповнювали доповідачів цінними деталями. Через те слухачі дістали досить повну синтезу завдань і діяльности не тільки українських фінансових установ, але й при порівняннях, інших американських та різних національних груп.

Речником Братських Союзів в інформації про сукупність їх дій був п. Дм. Галичин. В Америці асекурація — найбільший „бизнес" —, сказав він. Зокрема, життьове забезпечення має 70% населення ЗДА. А в нас? Значення воно має велике, але зрозуміння його мале. На 1½ мільйона українців стан виданих забезпеченевих грамот — 125,000. А з уваги на те, що дехто є власником 2-ох або й 3-ох грамот, в чотирьох наших Братських Союзах забезпечено всього 100 - 110 тисяч українців. Загальна сума забезпечення становить 90 мільйонів долярів, а майно — 37 мільйонів. Пересічна сума забезпечень в усіх Братських Союзах $700, тоді як в усіх інших (також національних) таких асекураціях пересіч на багато або й кількакратно вища.

Цікава була історія постання й розвитку асекурації на життя в Америці, зокрема УНСоюзу і інших Братських Союзів, що її коротко накреслив п. Галичин. Він подав також, що всі українські фінансові установи представляють $97,700,000 майна (майже $100,000,000).

З доповненням висновків доповідача виступили згідно з програмою пп. Е. Попіль (Український Робітничий Союз), Т. Кульчицький („Провидіння"), д-р Я. Падох (УНС) і д-р І. Демер („Народна Поміч"). Вони, як пізніше й представники інших установ та дискутанти, висловили чимало цінних думок.

Речником Щадничо - Позичкових Товариств був д-р І. Тарнавський. Він подав історію цього типу фінансових установ, другого щодо величини в ощадностевій системі ЗДА. Тоді, коли всі комерційні банки мають $61,500,000,000 заощаджень, щадниці мають $54,077,000,000. Цінність щадниць — в їх засадничій кредитовій дії, а саме в довгоречинцевих морґеджах.

Частину доповіді п. Тарнавський виголосив по-англійськи, а те, що стосувалося зокрема наших щадниць — по-українськи. Він підкреслив, що колись наші люди, здебільша несвідомі й неграмотні,

(Закінчення на стор. 3-ій)

Беркут
Ст. булавний УПА

ТРИ РІЗДВЯНІ ВЕЧОРИ

(4)

На цьому тлі й почалася наша розмова, що тривала до півночі. Коли вже відкрились всі карти, ми почали одверто кидати собі у вічі взаємні провини й помилки. Мені здається, що я таки мав більше чого кидати. Мої противники мусіли відступати, щоб заатакувати мене з іншого боку. Янек просто заявив мені, що большевики винищили дуже багато українського народу, який наслідком цього представляє малу політичну силу і ледве чи зможе опертися русифікації й денаціоналізації. Прийшлось пригадувати події в Лодзі, де москалі вимонтували всі ткацькі машини й вивезли їх до Росії. Прийшлось пригадувати справу „400" в Лігниці. Це було одноразове виарештування всієї польської інтелігенції у тому місті, головно технічної, і вивіз її до Росії. Після цього з Лігниці виселено всіх поляків, і стала вона „русскім" містом, де розташувалась головна кватира московських окупаційних військ у Польщі з усіма її „смершами", „войсками государственной безопасности" і т. д. До Лігниці звозили „чорні ворони" свої жертви з цілої Польщі, а на рейках станції вантажили довжелезні потяги, з обдротованими кільчастим дротом вагонами. Коли ці потяги під конвоєм і без зупинки гналися на схід, залізничники знімали шапки й хрестились. Це були „поцьонгі сьмрці". Повороту їхніх пасажирів уже ніхто не сподівався .

Висловивши багато з того, що накипіло на серці, ми трохи заспокоїлись. Розмова стала спокійнішою, нерви відпружились. Врешті хтось зачепив питання самостійности України. Як і більшість тодішнього населення Польщі, мої співрозмовці не заперечували українському народові права на самостійність. Але вони бажали, щоб для дальшого розвитку добросусідських відносин ми їм вступилися — не по Збруч, така вимога в тодішніх умовах звучала б смішно, але по Дрогобич і Борислав („Маєте ж Кривий Ріг і Донбас, я їх бачив"), — казав Стах, ну і по Львів". Так, по Львів, бо це „наше місто", а його околиць не хочемо, тільки малий просмик до нього. Коли я їхню вимогу прийняв жартами, вони скипіли. Прийшлося сказати те, чого вони заперечити не могли:

— Чи ти знаєш, Сташку, скільки з нашого села впало хлопців у боротьбі УПА, скільки загинуло в боротьбі проти вивозу? Ти ж знаєш, а я тобі можу вичислити ще за прізвищами — понад 50 мужчин і жінок впало в обороні своєї прадідної землі. А скільки на всьому Закерзонні? А скільки поляків впало „обороняючи нібито свою землю, коли їм наказали виїхати з України? Здається, навіть не п'ятьох!

Мої співрозмовці сказали щось про „два оддзяли" в Янівських лісах, бо така ширилась шептана пропаганда серед поляків, але мудріші самі з цього посміхалися, знаючи, що це неправда. Не може бути партизанки без підтримки місцевого населення, а цієї підтримки для польських „оддзялув" в Янівських лісах не могло бути, бо не було там польського населення. Довший час на тому полігоні діяла наша сотня, але пізніше терен обсаджено цілими дивізіями большевицького війська, що на ньому проводили свій бойовий вишкіл, і наша сотня мусіла відійти. За часів німецької окупації я перейшов з сотнею УПА цей полігон ушир і вздовж. Населення цього лісового масиву на сімдесят кілометрів ширини і вісімдесят довжини було виселене ще в сороковому році, повністю три села: Вишенку, Курники й Тростянець, а „мудрі" німці, зайнявши Львівщину, не дозволили населенню вертатись. Наслідок був такий, що ті ліси стали вимріяним сховищем для партизанів.

І прийшлось польським друзям сказати просто й одверто:

— Чому ж ми гинули в обороні рідної землі, а ви зреклися своїх „кресув всходніх" без бою? А тому, що ви залишали чуже, загарбане, а ми гинули за своє, за прадідне! Тож, коли ви дійсно хочете добросусідських взаємин з українським народом, то краще вам не чіпати справи кордонів сьогодні, коли над нашими народами панує спільний ворог. Справу кордонів між Польщею й Україною зможуть остаточно вирішити тільки вільні уряди наших держав у майбутньому.

Подібну відповідь, у моїй присутності, дав полковникові Армії Крайової, Яніцькому, славної пам'яти керманич українського визвольного руху на Закерзонні — друг „Стяг" (Ярослав Старух). Разом з другом Корнійчуком був я в його охороні, коли він їхав до Яніцького договорюватися про взаємні контакти, розпізнавчі знаки, місця зустрічі й клички для УПА й АК. Ці переговори закінчилися пізніше, 18-го травня 1946-го року, підписанням договору про демаркаційну лінію між обома спільними арміями, що повинна була привести до приязних стосунків між обома народами - сусідами. У цих переговорах з рамени ГК УПА, брав якийсь час участь полк. Калина.

Ще один Свят - Вечір у моєму житті добігав кінця. Ми прощалися і тиснули один одному руки. Коли не стали ще друзями, то перестали вже бути ворогами. А хто знає, може колись станемо ще й друзями.

На вулиці щораз рідше видзвонював трамвай свою великоміську мелодію. Щораз більше окутувала чуже місто глуха ніч, і поволі сон перемагав у мене голод. А у сні таки пахло живицею, сіном і смаженою олією з кухні. Чергувались дванадцять страв і чути було старовинну коляду: „Бог Предвічний!"

(Кінець)

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ: UKRAINIAN WAR VETERANS — 866 N. 7th Street — PHILADELPHIA 23, Pa.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ЗДВИГ МОЛОДІ 1961-го РОКУ ?

На 1961-ий рік припадає сота річниця смерти найбільшого українця, — Тараса Шевченка. Українці всього світу готуються гідно вшанувати цю велику річницю. Чи не пора б подумати про це й нашим молодечо - виховним організаціям, вшановуючи найактивнішого Змагуна за волю України й волю всього людства, творця гасла „Борітеся — поборете!"? . . .

У століття народження Т. Шевченка в Києві, під царсько - московською окупацією, не міг відбутися Шевченківський здвиг молоді — зате там, де міг відбутися, у Львові, він відбувся. Пам'ятний Січово-Сокільський Здвиг на площі Сокола-Батька, з червня 1914 року, був водночас і генеральним підсумком проведеної тіловиховної роботи, і всенародною маніфестацією, і апелем до рішальних змагань за волю Батьківщини.

У століття смерти Шевченка не відбудеться такого здвигу в Києві, під большевицько-московською окупацією (а якщо й відбудеться, то такий, що буде поганьбленням пам'яті Шевченка, який на вічні муки засудив дівчину за те тільки, що коня Хмельницькому напоїла, коли той до Переяслава на договір з Москвою їхав).

Такий здвиг може відбутися у вільному світі. Зокрема можуть — бо мають до цього всі засоби — поставити такий здвиг на належному рівні українські молодечо - виховні й тіловиховні організації Америки й Канади.

Не місце в цих скпих рядках розводитись докладно про програму такої великої імпрези чи суґерувати її час і місце. Практично беручи, самі Шевченківські дні — 9 і 10-го березня — з уваги на ранню пору року мусіли б бути заступлені пізнішими, літніми датами. Теренові можливості (за винятком легкоатлетичної біжні, яку ще можна поставити) має і Америка („Союзівка") і Канада (оселя СУМА, в Актоні). Покищо найважливіше: створити з усіх наших молодечих організацій Здвиговий Комітет. Цей комітет мав би проголосити 1961-ий рік роком найбільшого Змагуна України, під його гаслом „Борітеся — поборете!" запланувати ряд імпрез (лещетарські змагання, біг навпростець у березневі Тарасові дні тощо) і влаштувати репрезентативний Шевченківський Здвиг Молоді, з масовою дефілядою й усеохоплюючою програмою спорту, теренових справ, хореографії й мистецтва (як от „живі шахи"). Показатися маємо з чим. У спорті розпоряджаємо легкоатлетикою, футболом, відбиванкою, кошиківкою, плаванням (теніс, з уваги на його довготривалість, можна б дати хіба як показ, залишаючи основний турнір, як окрему частину здвигу, на звичну дату Дня Праці, на „Союзівці"). Пластова, сумівська й одумівська молодь, крім спортових учасників, може влаштовувати свої теренові гри, вежі, танці тощо — до скечів легкого жанру включно. Тут роджена молодь повинна „повитягати" тих наших змагунів і змагунок, що відбилися від нашого життя, а репрезентують високу спортову клясу .

Ось у декількох словах пропозиція, як віддати пошану Шевченкові у 100-річницю його смерти. За нашими молодечими організаціями, як Пласт, СУМА, ОДУМ, організації тут родженої української молоді. Українська Спортова Централя Америки й Канади та інші, черга цю пропозицію сприйняти, оформити й провести в життя.

Здаємо собі справу, що діло це не легке, а проте, якщо ми свого Пророка й самих себе шануємо, виконане вочуттям відповідальности й почуттям відпосідальности й поваги, приступаймо до праці жваво, ділово — в кут відкидаючи всякі непорозуміння, зайвий баляст дискусій, „формальних справ" і нездійсненних „голубих теорій". Тримаймося того, що направду можемо дати і зробімо все, щоб те на найкращому, гідному річниці й назви Шевченка рівні подати!

О. Гайський
прес. референт Української Спортової Централі Америки й Канади.

П. С. Якщо з технічних причин необхідно, — такий здвиг міг би відбутися і в Америці і в Канаді .

Авторський вечір Леоніда Полтави в Ню Йорку

Заходом Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку 9 грудня 1960 в приміщенні Клюбу відбувся авторський вечір Леоніда Полтави.

Коротким теплим вступним словом вечір відкрив відомий письменник І. Керницький. Читання творів Л. Полтави започаткувала п-ні Крушельницька, відчитавши вірш „Матері". З мистецьким хистом артист Йосип Гірняк прочитав уривок з ще неопублікованого історичного роману Л. Полтави „1709". Трудно було не завважити тої неослабленої уваги й зацікавлености, з якою присутні вислухали згаданий уривок.

З коротким словом виступив представник видавництва „Книгоспілка" проф. І. Крилов, заявивши, що „Книгоспілка" приступила до видання роману „1709" Л. Полтави. Проф. І. Крилов висловив певність, що український читач на еміґрації читатиме роман „1709" з такою ж увагою й зацікавленістю, з якою присутні вислухали лише один уривок. Роман написано на основі вивчення часто досі невідомих історичних матеріялів - документів і розгорнено його в двох рівнобіжних лініях — боротьба супротивних армій і поруч та одночасно з цим — український нарід 1709 року в його житті, акції і боротьбі.

Проф. І. Крилов згадав, що серед творчости Л. Полтави чільне місце займають його твори для юнацтва й наймолодших. З цих творів Л. Полтави „Книгоспілка" також прийняла до видання дві праці, з яких одна особливо цікава для тих українських дітей, що народилися й виростають в Америці.

З неменшою увагою присутні прослухали новелю Л. Полтави „Подарунок" та чотири вірші на тему „Українська дитина в Америці", що їх по-мистецьки прочитала артистка п-ні Олімпія Добровольська.

Сам Л. Полтава із своїх творчих валіз, змісту яких український читач ще не знає, дістав і прочитав вірші „Дві матері", „Перепустка" та поему „Листи до батька в Сибір".

На закінчення в обговоренні прочитаного на вечорі і в теплом огорнених побажанням авторові довгих літ творчого життя і праці виступили декілька осіб з присутніх, в тому числі і п. Ржепецький та артист Авраменко.

О. Б.

НА ШЛЯХАХ СПІВПРАЦІ . . .

(Закінчення зі стор. 2-ої)

знали тільки варстат праці, церкву й коршму. Бувало, що в коршмарів депонували свої гроші й за те їм платили. В Клівленді засновано теперішню „Парму" в церковному домі. На сцені, в пивниці, вона мала своє бюро, поки в 1917 р. не відкрила власного бюра. Тепер щадниць у нас 4. Найстарша, з 1913-го року „Трайдент" у Шикаго з $27½ млн., далі, — з 1915 року „Парма" з $18 млн.; „Тризуб" у Нюарку, з 1922 року, з $4 млн. і „Українська Щадниця" у Филаделфії з $3 млн. Разом їх майно становить $52,500,000.

Доповідь п. Тарнавського доповнили: дир. П. Пуцило („Трайдент"); д-р П. Богданський („Тризуб"); д-р М. Тимків („Парма") і пізніше, вже в дискусії неприявний ще тоді д-р В. Ґалан („Українська Щадниця").

Речником Кредитової Кооперації був інж. А. Мілянич. Він підкреслив ті засади, які притаманні тільки кооперації через її демократичний устрій, і в стислому викладі з'ясував значення кредитівок для її членів. Ми це вмістимо в таких пунктах: 1) можливість корисної льокати заощаджень; 2) матеріяльна допомога в різних потребах; 3) моральна опора, що виявляється почуттям захисту, певности себе, охоти до праці й підприємчивости та вірою у власні сили. Навівши дещо історії кредитівок у ЗДА взагалі і колись в Україні, доповідач перейшов до наших днів і до нашого кредитово - кооперативного руху. У ЗДА ми збудували досі 14 кредитівок з балянсовою сумою $8,777,000. (У Канаді кредитівок набагато більше, а зачатки їх є вже в Арґентині, в Австралії і в Бельгії). Гарний ріст кредитівок у ЗДА — доказ їх потреби. Їх національне обличчя відповідає нашим громадянам.

Доповнення до доповіді внесли директори кредитівок: Р. Мицик (Шикаго), І. Раковський (Ню Йорк), В. Пушкар (Филаделфія) і Ю. Ревай (ТУК).

В часі, коли Резолюційна Комісія (пп. Мілянич, Падох, Пуцило, Ревай) почала свої наради, розгорнулась широка дискусія, в якій забирали слово пп. Дм. Галичин, В. Ґалан, С. Спринський, Я. Желехівський, Б. Зорич, А. Мілянич, І. Іванчук, Ст. Куропась, В. Несторович, В. Вереш і ін. В дискусії висунено цілу низку справ (частинно й контроверсійних, які вимагають збільшеної уваги. Засадничо: всі доповідачі й дискутанти погоджувались, що співпраця потрібна. Резолюційна Комісія представила на затвердження ось такі пункти:

1) Конференція з вдоволенням стверджує, що участь у ній взяли представники всіх українських фінансових установ: Братських Союзів, Щадниць і Кредитівок, останні на чолі з ТУК-ом, в цілості як репрезентанти $100 мільйонів українського гроша.

2) Розуміючи потребу взаємного порозуміння, покликає до життя Секретаріят, який повинен поробити підсумки та підготовити чергову Конференцію в Шикаго.

3) Закликає все українське громадянство включитись у це заплановане фінансове порозуміння установ і підтримати їх заходи в цьому напрямі.

4) Дякує „Пармі" за добре виконану ролю організатора й господаря Конференції.

До Секретаріяту вибрано: з Клівленду — пп. Тимків, Желехівський, Демер, з Шикаґо — пп. Куропась, Пуцило, Плешкевич, Мицик, з Дітройту — пп. Мілянич, Довгань.

Конференція мала перерву, в якій відбувся бенкет, улаштований „Пармою".

Інж. Ол. Климко декоратором Метрополітальної опери

Інж. Ол. Климко

Ню Йорк. — З достовірних джерел інформують, що відомий наш мистець-маляр і архітект інж. Олександер Климко щойно підписав контракт на працю, як декоратор Метрополітальної опери, що вважається за одне з найвищих досягнень для мистця. Інж. Климко недавно співпрацював при будові і влаштуванні відомого в Ню Йорку „фрідомленд", бувши членом професійної спілки мистців-декораторів.

Руслан Лоґуш виграв нагороду

Народні і середні школи під патронатом Сестерського Чину св. Хреста таких монтреальських дільниць, як Тавн оф Мавн-Роял та Віль Сен-Лоран, влаштували вперше Різдвяний Фестиваль в коледжі при монастирі сестер св. Хреста в Віль Сен-Лоран. Багатюща програма Фестивалю, що тривав два дні 3 і 4 грудня, складалася з надзвичайно гарно виконаних сольових і групових виступів дітей згаданих шкіл. У зв'язку з Фестивалем влаштовано конкурс на найкращу різдвяну картку, в якому взяло участь 500 дітей у віці від 6 до 16 років. В цьому конкурсі 10-річний Руслан Лоґуш, що вчиться в школі сен Жозеф в Тавн оф Мавн - Рояль, одержав другу нагороду за найкращу різдвяну картку. Руслан Лоґуш є сином відомого українського підприємця п. Михайла Лоґуша, який є головою Об'єднання Українських Підприємців і Професіоналістів в Монтреалі.

Руслан Лоґуш

Мати Руслана, п. Марія Лоґуш, знана з своєї журналістичної діяльности, досягнула влітку минулого року великого успіху в професії, яку вона вибрала в новій країні поселення, а саме здобула диплом „Іншуренс Брокер", що є рідкісним випадком, бо в Канаді стосують відносно жінок великі обмеження в цьому фаху і майже виключають їх з нього. Пані Лоґуш знаходить час теж і для праці в ділянці мистецтва, а саме, залюбки малює і отримує позитивні оцінки на свої картини.

Руслан Лоґуш, який виявляє великі здібності в малярстві, відвідував в цьому році курси малювання, а крім того вчиться гри на піяно. Він є членом УНСоюзу. Бажаємо успіхів надійному малому „мистцеві".

А. Р.

Ділимося сумною вісткою
з Рідними та Знайомими,
що в понеділок, 9-го січня 1961 року
відійшов від нас у Вічність Наш Найдорожчий
МУЖ і БАТЬКО

Захар РУДИК

колишній головний книговод
Центросоюзу у Львові, уроджений 23-го лютого 1893 року, в селі Садки, Західня Україна.

ПОХОРОНИ відбудуться в СЕРЕДУ, 11-го СІЧНЯ 1961 року, в год. 8:30 ранку, з похоронного заведення Тржаски (648 — 4 Евеню) і греко-кат. церкви св. Миколая, при 19-ій вул. у Брукліні.

Дружина — ІРИНА
з дітьми — АНДРІЄМ і МАРТОЮ

Ділимося сумною вісткою
з Рідними і Знайомими,
що в суботу, 7-го січня 1961 року
в Елизабеті, Н. Дж., упокоївся в Бозі
Наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і БРАТ

бл. п. Петро ХАРИДЧАК

ПОХОРОН — у ВІВТОРОК, 10-го СІЧНЯ 1961 року, в год. 9:00 ранку, з пох. заведення Leo F. Kearns Funeral Home, 61-40 Woodhaven Blvd., Rego Park, N. Y., до української кат. церкви Преч. Діви Марії в Озон Парк, звідки, після Заупокійного Богослуження, в год. 10:00 ранку, на цвинтар Mt. Olivet Cemetery.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ !

В глибокому смутку:

дружина — ЕМІЛІЯ
доньки — Елеонора ХАРИДЧАК, Мей ҐРЕҐОРСОН, Надія КАПЛАН, Ісабеля БУРКЕС
сестра — Катерина ВІЛЬ
брати — МИКОЛАЙ і ВАСИЛЬ
і 5 внуків

Замість вінка на могилу нашого Дорогого Шваґра
бл. п. МИКОЛИ ЛЕҐЕДЗИ
(Пассейк — Ню Джерзі)
НІМИЛОВИЧ ДМИТРО і ПАВЛИНА
зложили пожертву $20.00 на залишенців
в Т-ві „Самопоміч". Відд. Шикаґо.

Ділимося сумною вісткою,
що дня 21-го грудня 1960 року померла
Наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

Марія, Олена з Залуцьких ОЩИПКО

Похорон відбувся в Кракові дня 24-го грудня 1960 р.

Горем прибиті:

о. Василь ОЩИПКО — муж
ЛІДІЯ і ДОЗЯ — доньки
ПЛЯТОН і НЕСТОР — сини
д-р МЕЛЬНИК — Діксон, Ілл.
й інж. КОНЦЕВИЧ — Краків — зяті
АНДРІЙ, УЛЯНА, ІВАСЬ, ХРИСТИНА
й АНДРІЙКО — внуки

ПОВІДОМЛЕННЯ

Високошановних наших Клієнтів, українські Установи і Організації, які мають заборгування у „СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ"

В Ляосі заповідають вневдовзі велику офенсиву проти комуністів

Вієнціян. — Речник прозахідного уряду в Ляосі заявив, що „генеральна офенсива проти комуністів відбудеться швидко". Комуністичні війська, які складаються з частини колишнього ґарнізону столиці Вієнціяну, що ним командував капітан Конґ Ле, і комуністичних партизанів Патет Ляо, опановують кітловину Де Жарр і північну частину країни, сумежну з північним В'єтнамом. Цю кітловину захопили комуністичні війська під командою згаданого сотника Конґа Ле наприкінці минулого року, а що в тій кітловині знаходяться два летовища, то комуністи могли відразу діставати летунським шляхом велику допомогу зброєю, амуніцією і військовими дорадниками від Совєтів. Ляоський уряд виставив для публічного оглядання 120 мм міномети комуно-китайського виробу та 75-мм автомати совєтського виробу, при чому на амуніції до тих автоматів були совєтські знаки. Між здобутою на комуністах зброєю знаходяться і 105-мм американські гавбиці з 1942 року, що їх комуністи здобули були на французах в битві під Дієнбієнфу і тепер переслали ляоським комуністичним партизанам. Між схопленими полоненими є теж і північно-в'єтнамські вояки. Ляоський уряд заявив, що коли всі синґнатарі Женевського договору з 1954 р. висловляться за відновлення Міжнародної Контрольної Комісії, що її складали делеґати від Індії, Канади й Польщі, то Ляос прихилиться до того внесення з деякими передумовами.

Збори Товариства Прихильників УВУ в Ню Йорку

Ню Йорк. — 24-го грудня 1960 р. в приміщенні НТШ в Ню Йорку відбулися чергові загальні збори Товариства Прихильників УВУ, в яких узяв участь ректор УВУ проф. І. Мірчук. На зборах, якими проводив проф. О. Андрушків і секретарював д-р О. Утриско, склали привіти проф. І. Мірчук від УВУ і проф. Я. Рудницький від новопосталого Товариства Прихильників УВУ в Канаді. Після звітів, які склали проф. О. Андрушків та д-р О. Утриско, уділено Управі абсолюторію та обрано нову Управу в такому складі: проф. О. Андрушків — голова (мабуть вдесяте), проф. В. Стецюк — містоголова, д-р О. Утриско — секретар і касир, д-р І. Карапінка, д-р П. Богданський, проф. П. Савчук, В. Гординський і В. Кульчицький — члени управи та проф. К. Кисілевський, інж. Е. Сумик і В. Мандюк — члени Контрольної комісії. Під час зборів проф. Мірчук доповідав про праці та матеріяльний стан УВУ й зокрема підмітив, що незадовільний матеріяльний стан цієї єдиної української високої школи не стоїть у ніякім відношенні до тої великої поваги, якою вона втішається в Европі, а то й в Америці, де найкращі університети визнають дипломи УВУ. Зокрема УВУ втішається постійним визнанням баварського міністерства освіти. Після доповіді ректора УВУ та звітів Управи розгорнулася основна дискусія про нові шляхи праці УВУ, в якій взяли участь д-р Оришкевич, д-р Я. Рудницький, д-р В. Стецюк, д-р Я. Падох, інж. Е. Сумик, проф. П. Савчук та д-р О. Андрушків. Намічено ряд нових пропозицій, які УВУ мав би перевести в життя в наступнім році праці. З уваги на 40-річчя УВУ намічено на осінь 1961 року в ЗДА і Канаді ряд ювілейних святкувань із співучастю ректора І. Мірчука. Збори висловили повну надію, що рідне громадянство своїм ювілейним даром уможливить існування УВУ, який не має прецеденсу у високім шкільництві світу, ще на дальшу декаду.

● Нікіта Хрущов вислав новорічні бажання своїм „приятелям" — конґолійському прем'єрові Люмумбі, що сидить у в'язниці і не відомо, чи ту депешу читатиме, заступникові Люмумби Антуанові Ґізенді, що проголосив себе прем'єром в провінції Орієнталь, Фіделеві Кастрові і комунофільському „невтральному" прем'єрові Ляосу Суванні Фумі, який втік до Камбоджі.

Батьки! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити їх кращу будучність, а нашій громаді у вільнім світі нового свідомого члена!

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

П'ЯТНИЦЯ, 13-го СІЧНЯ 1961

ІРВІНҐТОН, Н. Дж. — Річні Збори Відд. 490, ім. І. Франка, в год. 7:30 веч., в залі Української Пресв. Церкви, при 36 Harrison Place, Irvington, N. J. — О. Чорномаз, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Від. 371, в год. 8:00 веч. в Січовій залі. — Ю. Баранок, секр.

СУБОТА, 14-го СІЧНЯ 1961

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. М. Грушевського, Відд. 219, в год. 7:00 веч., під ч. 675 Савт 19-ва вул. Управа на 1961 р.: В. Ткач, предс.; А. Мейбо, кас.; М. Юрів, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва ім. Б. Хмельницького, Відд. 158, в год. 7:00 вечером, в Українському Нац. Домі, при 216-218 Grand St., Brooklyn, N. Y. — П. Дубовецький, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Річні Збори Т-ва ім. Дм. Вітовського, Відд. 268, в год. 8:00 веч., в домівці Укр. Гор. Клюбу, при 2171 Wakeling St. — Контрольну Комісію проситься перевірити цілорічне діловодство в п'ятницю 13-го січня, в цій самій домівці, в год. 7-ій веч. — О. Барилка, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Річні Загальні Збори Т-ва „Згода", Відд. 20 в год. 4:30 по пол., в залі Укр. Дем. Клюбу, 2376 Grayling. — Управа.

СТАПЛЕТОН, Ст. Ай. — Місячні Збори Б-ва св. Арх. Михаїла, Відд. 211, в год. 7:30 веч. в залі, де звичайно. — Нова Управа на 1961 р.: А. Кривий, предс.; С. Дзера, заст.; В. Каравановин, кас.; Т. Соколовський, секр. Контр. Комісія: Д. Фостик і Р. Телешеський. Опікуни хворих: С. Августин і В. Стичак.

НЕДІЛЯ, 15-го СІЧНЯ 1961 р.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Річні Збори Відд. 397, в год. 1:00 по пол. Збірка вкладок в суботу, 14-го січня, від год. 3-4:30 та в неділю, 15-го січня, від год. 12-1:00 впол. — О. Штогрин, секр.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. Ай. — Місячні збори Т-ва І. Франка, Відд. 93 о год. 1-ій по пол. — П. Іваницький.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Річні Збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 251 в церковній залі о год. 11:30 рано. Склад Управи на 1961 рік: В. Козир предсідник, П. Кореневич фін. секр., Ф. Бенько касир, Я. Кравчук серк., Контрольна Комісія: В. Гавриляк, Т. Шмаґала, В. Ліщук. — Я. Кравчук, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Річні Збори Т-ва „Орлик", Відд. 27, о год. 2-ій по пол. в домівці ОбВУА при Бельмонт 9. — Управа.

БОСТОН, Масс. — Річні Збори 307 Відд. ім. Митр. А. Шептицького зараз по Сл. Божій в парохіяльнім домі при 146 Forest Hill St. — І. Чопик, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го СІЧНЯ 1961

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Річні Збори Т-ва „Дністер", Відд. 430, о год. 1-ій по пол. в Укр. Клюбі при Френклін вул. — О. Вакай, секр.

ГЕМПСТЕД, Н.Й. — Річні Збори Т-ва „Запорізька Січ", 327 Відд., в залі укр. кат. церкви при 709 Фронт Ст. о год. 4:30 по пол. — М. Рій, секр.

ЛУДЛОВ, Масс. — Річні Збори Т-ва І. Франка, Відд. 253 о год. 1-ій по пл. в церковній новій залі. — П. Пилипів, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Річні Збори С-тва св. Марії, Відд. 112 о год. 2-ій по пол. в залі церкви св. Петра і Павла на West 7th St. — Ен М. Купер, секр.

РОЧЕСТЕР, Н.Й. — Місячні збори С-тва Рождества Пресв. Богородиці, Відд. 36 о год. 4:30 по пол. в церковній залі при 305 Гудсон Евню. Члени Управи на 1961: Предсідниця Е. Герула, заступниця А. Стрілець, секретар С. Гунька, заступниця М. Ходак, касир К. Ярославська, заступниця А. Восціховська, Контрольна Комісія — М. Гойсак, А. Грицак, А. Рак; опікуни хворих — А. Воляк, К. Шурґот, К. Лалька, А. Максимців, М. Попович. — С. Гунька, секр.

ПИТСБУРҐ, Па. — Річні Збори Т-ва Рогатинщина, 396 Відд. о год. 3:00 по пол. в церковній залі при 18 і Sidney St. — Уряд.

ГОЛІЙОК, Масс. — Річні Збори Т-ва Т. Шевченка, Відд. 52 о год. 2:00 по пол. в Литовськім Клюбі, 16 Джексон вул. — Управа.

ПИТСБУРҐ, Па. — Річні Збори Відд. 118, ім. Б. Хмельницького о год. 2:30 по пол. в церковній залі 44 Doerr St., N.S. — Е. Білинський, секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Річні Збори С-тва Благовіщення, Відд. 125 о год. 1:30 по пол., 845 N. Western Ave. — І. Подола, секр.

ПАЛМЕРТОН, Па. — Річні Збори Б-тва св. Николая, Відд. 369 о год. 4:00-ій, по пол. в церковній залі. — С. Деркач, секр.

ПОНҐСТАВН, Огайо. — Річні Збори Б-тва св. Петра і Павла, Відд. 274 о год. 2:00 по пол. в залі при 1915 Россел ву. — Т. Смидяк, секр.

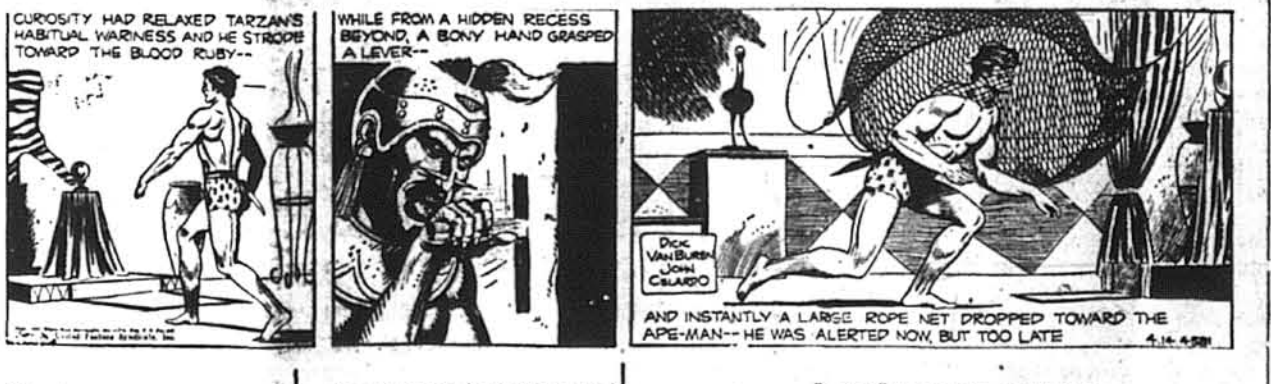
ДІТРОЙТ, Міш. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 75 о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін — С. Леськів, секр.

ГУДСОН, Н.Й. — Річні Збори Б-тва св. Арх. Михаїла, Відд. 476 по Сл. Божій о год. 12-ій в Укр. Православній залі, Партісьон вул. 59-69. — Управа.

СІРАКЮЗ, Н.Й. — Річні Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 39 о год. 2-ій по пол. в залі УНДому. — Управа.

ДІТРОЙТ, Міш. — Місячні збори Б-тва св. о. Миколая, Відд. 175, о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін. — С. П. Крупка, секр.

ТАРЗАН, ч. 4581. Тарзан в сітці!

Цікавість зменшила звичайну обережність Тарзана, і він прямував до кривавого рубіна...

А тим часом із скритої ніші ззаду кістлява рука натиснула важіль...

І негайно велика сітка впала на мавполюда... Він спостеріг це, але вже було запізно.